

POSTANOWIENIE

Dnia 30 maja 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Siuchniński

w sprawie **M.D.**

skazanego z art. 148 § 2 k.k. w zw. z art. 14 § 1 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 30 maja 2023 r.,

wniosku obrońcy skazanego

z dnia 31 marca 2023 r. o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego Ryszarda Witkowskiego od udziału w sprawie III KK 102/23,

na podstawie art. 42 § 4 zdanie pierwsze k.p.k.

w zw. z art. 41 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

wyłączyć sędziego Sądu Najwyższego Ryszarda Witkowskiego od udziału w sprawie o sygn. akt III KK 102/23.

UZASADNIENIE

Zarządzeniem Przewodniczącego Wydziału Izby Karnej SN z dnia 10 marca 2023 r., do rozpoznania sprawy o sygn. akt III KK 102/23 został wyznaczony sędzia Sądu Najwyższego Ryszard Witkowski. W dniu 31 marca 2023 r. do Sądu Najwyższego wpłynął wniosek obrońcy skazanego o wyłączenie tego sędziego od udziału w rozpoznaniu tej sprawy na podstawie art. 41 § 1 k.p.k.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek jest zasadny.

W uchwale pełnego składu Sądu Najwyższego – Izba Cywilna, Karna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 23 stycznia 2020r., BSA I-4110-1/20 (OSN KW

2000 nr 2, poz.1 i OSNC 2020 nr 4, poz.34), wskazano, że nienależyta obsada sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., albo sprzeczność składu tego sądu z przepisami prawa w rozumieniu art. 379 pkt 4 k.p.c. zachodzi także wtedy, gdy w składzie sądu bierze udział osoba powołana na urząd sędziego Sądu Najwyższego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018r., poz. 3). Uchwale tej nadano moc zasady prawnej, co powoduje, że każdy skład orzekający jest nią związany. Jej zasadnicze tezy znalazły potwierdzenie w późniejszym orzecznictwie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, (zob. wyroki: z dnia 22 lipca 2021 r., Reczkowicz przeciwko Polsce, skarga nr 43447/19; z dnia 8 listopada 2021 r., Dolińska-Ficek i Ozimek przeciwko Polsce, skargi nr 49868/19 i 57511/19; z dnia 3 lutego 2022 r., Advance Pharma sp. z o.o. przeciwko Polsce, skarga nr 1469/20), w którym także uznano, że orzekanie przez osoby powołane do Sądu Najwyższego na podstawie wniosku Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w składzie i trybie przewidzianym ustawą z dnia 8 grudnia 2017 r. stanowi naruszenie prawa do sądu i art. 6 ust. 1 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r., zmienionej następnie Protokołami nr 3, 5 i 8 oraz uzupełnionej Protokołem nr 2 (Dz.U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284). W końcu, w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r. sygn. I KZP 2/22, potwierdzono m. innymi, że w stosunku do sędziów Sądu Najwyższego należy przyjąć, iż każdy sędzia tego Sądu, który uzyskał nominację w konkursie przed Krajową Radą Sądownictwa po 17 stycznia 2018r. nie spełnia minimalnego standardu bezstronności i każdorazowo sąd z jego udziałem jest nienależycie obsadzony w rozumieniu przepisu art. 439 § 1 pkt. 2 k.p.k.

Niewątpliwie więc wtedy, gdy strona, choćby w trybie art. 41 § 1 k.p.k., domaga się wyłączenia sędziego Sądu Najwyższego powołanego do Sądu Najwyższego na podstawie wniosku Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w składzie i trybie przewidzianym ustawą z dnia 8 grudnia 2017r. od rozpoznania jej sprawy, trafnie dostrzegając – w kontekście swoich interesów procesowych - ryzyka związane z bardzo poważnie rysującą się możliwością uznania w przyszłości, że w jej sprawie wystąpiło uchybienie w postaci bezwzględnej przyczyny odwoławczej, tj.

nieprawidłowej obsady sądu - trzeba przychylić się do jej wniosku. W kwestii wykładni (szerokiej) unormowania przewidzianego w art. 41 § 1 k.p.k. należy podzielić argumentację przedstawioną w uzasadnieniu postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 6 września 2022 r. w sprawie II KK 44/21.

Jest bezsporne, że sędzia Ryszard Witkowski, obecnie orzekający w Izbie Karnej SN, został powołany na stanowisko sędziego b. Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego w wyniku rekomendacji wydanej przez Krajową Radę Sądownictwa w składzie określonym ustawą z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw a zatem w procedurze dotkniętej co najmniej istotną ułomnością.

W takim zaś stanie rzeczy, mając nadto na uwadze, że wielokrotnie już w orzecznictwie Sądu Najwyższego wyrażano stanowisko, że w sytuacji wystąpienia ryzyka nieprawidłowej obsady sądu uzasadnione jest zastosowanie instytucji wyłączenia sędziego (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 8 czerwca 2022 r., V KO 43/22, LEX nr 3375645; z dnia 23 czerwca 2022 r., II KO 48/22, LEX nr 3370369; z dnia 28 lipca 2022 r., V KO 69/22, LEX nr 3375652; z dnia 25 listopada 2021 r., I CSKP 524/21, LEX nr 3262183, z dnia 16 września 2022r., w sprawie o sygn. akt III KK 339/22), należało wniosek obrońcy skazanego M. D. o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego sędziego Ryszarda Witkowskiego od udziału w sprawie o sygn. akt III KK 102/23 uwzględnić.

Kierując się powyższym, orzeczono jak w postanowieniu.

(W.B.)

[ms]

